

REGISTERBLAD

Namn: Helene Pettersson

Datum: 1998-05-25

Område av riksintresse för naturvård i Kronobergs län

Områdesnummer: NRO07031

Områdesnamn: Stora fly-Stocksmyr-Breda fly-Källekulla mad-Krongölsflyet

Kommun: Lessebo (61) och Uppvidinge (60) kommun

Kartblad: 04E NO, 05E SO

Area: 752 ha

Naturgeografisk region: 12a, Sydöstra Smålands sjö- och skogrika slättområde

Kust/havsregion: -

Regionindelning för sjöar och vattendrag: -

Agrara kulturlandskapsregioner: -

Landskapsformer, terrängformer: -

Riksvärde:

Våtmarkskomplex	Koncentrisk mosse	
	Excentrisk mosse	
	Svagt välvd mosse	
	Sluttande mosse	
	Topogent kärr	
	Sumpskog	
	Fauna	
	Flora	

Värdeomdöme: I området finns flera värdefulla och relativt opåverkade våtmarker och våtmarkskomplex med representativa exempel på myrtyper, intressanta växtgeografiska förhållanden och ett rikt fågelliv. Stora Fly inrymmer bl.a. en koncentrisk mosse och de två sänkta sjöarna Björkesjön och Vittgöl. Breda fly är en excentrisk mosse. Krongölsflyet är en skogsklädd svagt välvd mosse. Stocksmyr inrymmer bl.a. en sluttande mosse. Källekulla mad är ett stort topogent kärr. Vid Breda fly och Källekulla mad finns värdefulla sumpskogar.

Huvudkriterier: A, B.

Stödkriterier: 1, 2, 3, 4, 5, 9.

Förutsättningar för bevarande: Värdena kan skadas av bl.a. markavvattning, skyddsdikning, vattenreglering, torvtäkt, vägbyggnad, olämpligt lokaliserad bebyggelse, avverkning på fastmarksholmar, strandskog och sumpskog samt gödsling och kalkning.

Säkerställande: Säkerställande ej planerat.

Områdets huvuddrag: Stora fly är en orörd kupolformat välvd mosse med välutbildade laggar, breda kantskogar och kalt eller glest tallbevuxet mosseplan med tuvor och höljor. I kantskogarna, som innehåller mycken grov tall, växer rikligt med skvattram, dvärgbjörk, hjortron och olika skogsmossor. På mosseplanet finns ris, tuvull och vanliga lav- och vitmossearter. Björksjön sänktes vid mitten av 1800-talet för utvinnande av slättermark. Den består nu av våta starr- och vitmossekärr. Orörd blandskog finns på fastmarksöar och gammal tallskog i torvsluttningen mellan Stora fly och Björksjön. Av Vittgöl, som sänktes samtidigt med Björksjön, återstår en liten grund vattenyta. Kalhyggen går tyvärr ner till stränderna. I Björksjön finns dvärgbeckasin, storspov, rödbena och grönbena. Trana ses ofta vid Vittgöl. Björksjön används av fåglarna som rastplats, i synnerhet under våren.

Krongölsflyet består av en skogklädd mosse och ett skogklätt kärr vilka skiljs åt av ett dråg som mynnar i en tjärn omgiven av ett gungfly. Längst i öster gränsar en liten aldominerad lagg till fastmarken. Krongölsflyet är morfologiskt och vegetationsmässigt mycket representativt för skogklädda myrar i regionen.

Den nästan triangulära Stocksmyr består i spetsarna och kring Flyön av tallbevuxna skvattramossor med mycket dvärgbjörk. I södra delen är den välutbildad som kärr med våta drog. Mycket myrlilja och klockljud förekommer. Kring stora, nästan vegetationslösa höljor växer alla tre sileshårarterna. Norrut förekommer mer eller mindre våta öppna mossor, som så småningom övergår i tallmossor. Laggarna är väl utbildade men ett dike finns upptaget i östra kanten. Det tycks dock endast obetydligt ha påverkat myrens hydrologi. Fågellivet är rikt med bl.a. ljunpipare, tornfalk, rödbena och grönbena. Orrspel förekommer. Trana ses ofta.

Breda fly har i söder ett nästan öppet mosseplan med tydligt utbildade tuvor och höljor. Även i norr är trädskiktet glest. Kantskogarna är bitvis vackra men inte sammanhängande. Laggarna är bäst utvecklade i väster. Mosseplanet domineras av ris och tuvdun men här och var finns också rikligt med tuvsäv. I laggarna i väster finns mycken korallrot. En lång flik med sumpskog har förbindelse med myren i väster. Bland häckande fåglar märks ljunpipare, storspov, grönbena, trana och sparvuggla (häckar vid Karlsfloe). Ett stort orrspel finns. Varfågel är observerad sommartid.

Källekulla mad skiljs från Breda fly av en rad moränkullar med bl.a. plattlumner. Breda fly avrinner mot norr genom Källekulla mad och Nässjöån. Den är ett vattenrikt f.d. slätterkärr med fräken, bladvass, starr, vattenklöver och kråklöver. De tranor, vilka man ibland kan se med ungar på Breda fly, häckar på en ö i Källekulla mad. Dvärgbeckasin uppträder tillfälligt.

Området som helhet uppvisar tillsammans intressanta växtgeografiska förhållanden med såväl västliga som östliga växtarter.

Anmärkningar: Stocksmyr ingår i Myrskyddsplan för Sverige. Våtmarksinventering, klass 1, följande objekt: Stocksmyr (VMI-ID 05F0D03), Stora fly (VMI-ID 04F9D01), Krongölsflyet (VMI-ID 05F0D01), Breda fly (VMI-ID 05F0E11) och Källekulla mad (VMI-ID 05F0E12). Samtliga områden utom Krongölsflyet är uppmärksammade i Naturvårdsprogram för Kronobergs län, klass 1 (tregradig skala).

Referenser: Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1987: Våtmarker i Kronobergs län. Naturvårdsverket, 1994: Myrskyddsplan för Sverige. Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1989. Kronobergs Natur (naturvårdsprogram). Lessebo kommun 1991: Översiktsplan för Lessebo kommun.